

ZNAK PRZYMIERZA

Przedmiot studium: Wj 31,16.

Część I: Przegląd

Sobota wykracza daleko poza kwestię czasu. Jest ona obietnicą autentycznej więzi z Bogiem. Jest to dzień, w którym zostawiamy powszednie sprawy i poświęcamy czas Bogu oraz budowaniu naszej więzi z Nim.

Część II: Komentarz

Sobotę możemy zrozumieć wyłącznie w kontekście genezy. Słowo „odpocząć” w Rdz 2,3 jest tłumaczeniem hebrajskiego czasownika *szabat* („spoczywać”, „świętować”, „zaprzestać”, „przerwać pracę”, „położyć kres”, „być kompletnym”, „świętować szabat”, „zachowywać”). Ciekawe, że czasownik ten łączy się ze świętowaniem cotygodniowego szabatu (szabatowaniem). Przeczytaj Kpł 25,2. Zob. Francis Brown, *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, s. 991-992.

Geneza

Na początku *przykazania nawiązujące do grzechu* nie były potrzebne Adamowi i Ewie w Rdz 2, gdyż grzech nie istniał na Ziemi. Z drugiej strony, „prawo Boże istniało przed stworzeniem człowieka, gdyż w przeciwnym razie Adam nie byłby w stanie popełnić grzechu” (Ellen G. White, w: *Signs of the Times*, 14.3.1878).

Z drugiej strony, autorytatywny przykład Stwórcy świętującego sobotę był więcej niż przykazaniem. Z perspektywy Edenu stworzony człowiek naśladował przykład Stwórcy. Tysiące lat przed powstaniem Izraela sobota ustanowiona przy stworzeniu była wyjątkowym pomnikiem w czasie, wskazującym Chrystusa jako Stwórcę i Władcę wszechświata (Mt 12,8; Mk 2,28; J 8,58).

Tak więc sobota pełni nie funkcję teologiczną, ale także kosmologiczną. Wyjaśnia postawę Boga wobec stworzenia. Stwórca odcisnął swoją pieczęć na tym dniu jako niezmienne świadectwo Jego stwórczego majestatu. Zatem kiedy Bóg *odpoczął* siódmego dnia, zadbał o odpoczynek dla swojego stworzenia.

„Sobota jest odradzającą pauzą. Zastosowany został wzorzec sześć do jednego - sześć dni pracy i jeden dzień odpoczynku. (...) Stwórca niczym kompozytor tworzy symfonię w tempie 6/7. Raz, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć - odpoczynek!” (Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, s. 58). „Sobota z czwartego przykazania została ustanowiona w Edenie” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, t. 3, s. 295).

Sobota przed Synajem

„Misjolarzy dostrzegają hebraistyczną świadomość pośród ludów Afryki. (...) W.W. Oliphant, afrykański przywódca kościelny z początku XX wieku, stwierdził, że «sobota w Etiopii była zachowywana od czasów Nimroda, ok. 2140 p.n.e. (zob. Rdz 10,8-9), to znaczy co najmniej 700 lat przed narodzeniem Mojżesza. (...) Afrykanie, a przynajmniej Etiopczycy, świętowali sobotę od czasów Nimroda, syna Kusza»” (Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, s. 26).

Znak przymierza

„Sobota jest znakiem przymierza «między mną a wami po wszystkie pokolenia wasze» (Wj 31,13; por. Ez 20,12). (...) Osoba świętująca sobotę we właściwym duchu świadczy w ten sposób, że trwa w więzi zbawienia z Bogiem. Sobota jako znak udziela wierzącemu po pierwsze wiedzy o Panu jako Bogu przymierza. Wskazuje także, że Pan «uświęca» swój lud (Kpł 20,8; 21,8; 22,32; Ez 37,28). (...) Sobota funkcjonuje jako znak jeszcze w inny sposób. Jest znakiem odłączenia, wskazującym wyznawcom innych religii i ludziom nie zachowującym soboty, iż istnieje szczególna więź między Bogiem i Jego ludem świętującym sobotę” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 86-88). (Przeczytaj Wj 32; Pwt 5,15).

Znak uświęcenia

Sobota upamiętniająca stworzenie jest Bożą świątynią ustanowioną w czasie. Innymi słowy, „Jahwe, uczyniwszy wszystko co najlepsze w stworzeniu, ogłasza to jako bardzo dobre. Jako wytrawny artysta, Bóg posługuje się tkanką czasu i czyni coś szczególnego z soboty, katedrę w czasie wyrzeźbioną z godzin i minut trwających przez wieczność. Jest to dar Jego serca. Należy zauważyć, że Bóg nie ustanowił soboty przed stworzeniem ludzi, ale najpierw stworzył Adama i Ewę, a potem ustanowił sobotę dla nich” (Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, s. 51). (Zob. Ez 20,12.20).

Pamiętanie o sobocie

„Prorocy narzekali, że Izraelici zbyt spoufalali się ze swoimi sąsiadami. (...) Z pewnością starsi w swoich opowiadaniach nawiązywali do opisu stworzenia, a z pewnością do dnia, który wskazywał na to wydarzenie - soboty. Ta wielka historia była utwierdzona w zbiorowej świadomości pierwotnych ludów. Wiedza o sobocie mogła zostać zapomniana jedynie wskutek buntu przeciwko Bogu, który wszystko stworzył. Dlatego przykazanie sobotnie zaczyna się słowem «pamiętaj». Sobota wskazuje na dzieło stworzenia (Wj 20,8-10). Jeśli Jahwe nakazuje nam dzisiaj pamiętać o sobocie, to w przeszłości musiał ustanowić jej świętowanie. Takie jest przesłanie doświadczenia Izraelitów z manna, którą Jahwe zsyłał przez sześć dni, ale nie siódmego dnia. W tym przypadku nie powtarzał przykazania, bo znali je jeszcze przed Synajem. (...) Fakt, iż przykazanie zaczyna się słowem «pamiętaj», wskazuje, że sobota została ustanowiona wcześniej i nie trzeba jej na nowo uzasadniać” (Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, s. 79-80).

Słowo „pamiętaj” zostało dołączone, gdyż musimy „powiedzieć «tak» Panu szabatowi poddając się Mu. Oznacza to uznanie działania Boga zamiast polegania na własnych osiągnięciach. Oznacza to zaprzestanie zamartwiania się o swoje potrzeby i zwrócenie uwagi na potrzeby innych. (...) Oznacza to zapominanie o sobie i swoich egoistycznych interesach, aby wzorem Marii czcić Chrystusa jak honorowego gościa” (Samuele Bacchiocchi, *Divine Rest for Human Restlessness: A Theological Study of the Good News of the Sabbath for Today*, Berrien Springs 1988, s. 99).

Część III: Zastosowanie

Prawo Boże mówi, że sobota ma być świętowana między innymi przez zaniechanie pracy. Hebrajczycy traktowali to przykazanie bardzo poważnie. Faryzeusze i inni nauczyciele prawa podkreślali, że „noszenie ciężarów” było zbędną pracą w sobotę. Za ciężar uważano żywność odpowiadającą ośmiu suszonym figom, kubek soku winnego, więcej niż łyk mleka, grudkę miodu wystarczającą do opatrzenia niewielkiej rany itd., itd., itd.

1. Przy takich ścisłych ograniczeniach można sobie wyobrazić, jak ludzie spierali się o to, co bliźni powinien, a czego nie powinien czynić w sobotę. W jaki sposób tkwimy w podobnych legalistycznych koleinach? Na czym polega niebezpieczeństwo legalizmu? Czy to znaczy, że powinniśmy uchylić standardy kościelne, które nie są w pełni biblijne? Wyjaśnij swoją odpowiedź.

2. Twierdzi się, że dana nauka jest fałszywa, jeśli tworzy religię składającą się wyłącznie albo w głównej mierze z przestrzegania zewnętrznych rytów. Jak łatwo jest pomylić duchowość - więź z Chrystusem - z praktyką religijną? Jakie niebezpieczeństwa się z tym wiążą? Jakie niebezpieczeństwo popadnięcia w taką pułapkę grozi Kościołowi Adwentystów Dnia Siódmego?

3. W czasach starożytnych Izraelici tak świętowali sobotę, iż zyskali reputację leniwych. Czy na podstawie twojego przestrzegania soboty ludzie postrzegają cię jako wiernego prawu czy miłującego Boga? Na czym polega różnica między tymi dwiema cechami? Czy twoja praktyka sobotnia skupia się na tym, co możesz, a czego nie możesz czynić w sobotę? A może raczej skupia się na wzmacnianiu twojej więzi ze Zbawicielem? Omów tę kwestię.

4. Nowe przymierze jest umową między Bogiem i tobą opartą na bliskiej więzi. Sobota jest szczególnym czasem spędzonym z Bogiem. Oczywiście jest więc, że świętowanie soboty jest ważne w więzi przymierza. Jak możemy przywracać świętość i radość soboty zarówno w indywidualnym jak i wspólnotowym stylu życia?

5. Większość religijnych ludzi, jeśli się nad tym zastanowią, przyznają, że potrzebują jednego dnia w tygodniu poświęconego Bogu. Niektórzy powiedzą, że każdy dzień poświęcają Bogu. Co dowodzi, że Bogu zależy, byśmy świętowali nie jakikolwiek dzień tygodnia, ale właśnie siódmy dzień, który Bóg wyznaczył w tym celu?

6. W naszym świecie ludzie poświęcają mnóstwo czasu i pieniędzy rozrywkom i rzeczom, które mają im pomóc się „odprężyć”. Jak odpoczynek, jakiego mamy doznawać w sobotę, różni się od egocentrycznych rozrywek?

7. Bóg, zgodnie z tym, jak Go rozumiemy, nie potrzebował odpoczynku, bo nie męczy się tak jak my. Ale w *Księdze Rodzaju* czytamy, że Bóg odpoczął siódmego dnia. Dlaczego Bóg postanowił zaprzestać swojej pracy i „odpocząć”?

8. W *Biblii* (np. Wj 31,13) czytamy, że sobota jest znakiem poświęcenia się Bogu. Czy możliwe jest zachowywanie jej w taki sposób, który sprawia, że jej przesłanie jest przeciwne zamierzonemu? Jeśli tak, to jaki to sposób? Jak możemy się upewnić, że nasze świętowanie soboty jest zgodne z Bożym ideałem?

9. Jak sobota wyraża zupełną wyjątkowość Boga w porównaniu z fałszywymi bogami i rzeczami, które ludzie czczą i szczególnie cenią?

10. Przy pomocy soboty jako miernika sprawdź, czy opierasz swoją religijność na rytuałach, czy na więzi z Jezusem. Jak zachowanie Jezusa w sobotę świadczyło o Jego więzi z Ojcem? Co musisz zmienić w twojej praktyce świętowania soboty?